

Bị đau bụng vào ngay trước giờ bay, vấn đề sức khỏe cộng với việc phải một mình quá cảnh ở Hàn Quốc 3 tiếng, Hoài kể rằng ngày đầu tiên tới Nhật lúc ấy cô chẳng còn tâm trạng hào hứng gì nữa.

Theo thông lệ các thực tập sinh phải tới nghiệp đoàn rồi mới về công ty tiếp nhận. Buổi liên hoan trước khi nhận việc chính thức có thực tập sinh của Việt Nam và cả các nước khác.

“Hầu hết các bạn philipin họ chỉ đi một năm thôi là về nước. Nhìn các bạn em lại nghĩ người ta đi 1 năm người ta đã về rồi, mình đi 3 năm không biết bao giờ mới về. Mọi người tổ chức liên hoan ăn uống nhưng em thì không vui nổi rồi không nhận được mà khóc. Lúc ấy cảm thấy hối hận, sao tự dưng mình đi xa thế.”

Sao tự dưng mình lại đi xa thế.

Những ngày đầu không suôn sẻ

Những ngày đầu mới đến Nhật, xa nhà lại thêm những áp lực đến từ mối quan hệ với đàn chị ở cùng công ty khiến Hoài rơi vào căng thẳng.

“Sáng ra em thấy áp lực đến mức em ăn cơm em còn buồn nôn. Anh nhân viên thường trú động viên em là có người may mắn người ta gặp được người tốt còn em không may mắn thì thôi em cứ nghĩ là mình cố gắng vì gia đình, đừng để ý đến người xung quanh.”

Sau đó vì công ty tiếp nhận chấm dứt hợp đồng, Hoài phải nhờ cậy đến nhân viên thường trú giúp mình tìm một nghiệp đoàn mới.

“Anh ấy đến đưa em đi và bảo em sẽ phải chuyển công ty đây. Anh ấy còn nói với em một câu mà em nhớ mãi. Ở đâu cũng vất vả, ở Việt Nam cũng vất vả nhưng mà sự vất vả ở Nhật thì sẽ có tiền, còn ở Việt Nam cũng vất vả như vậy nhưng sẽ không có nhiều tiền như thế.”

Nghiệp đoàn mới giới thiệu cho Hoài một công ty trồng rau quả ở Kagoshima.

“Cô chủ nghiệp đoàn nói là giọng Kagoshima khó nghe lắm. Em cũng không hình dung được khó thế nào. Khi về công ty thì giám đốc hỏi em muốn lấy bằng N mấy, em không nghe ra được vậy là cô ở nghiệp đoàn phải nói lại cho em.

Hồi đầu mới đến Kagoshima thì khó khăn lắm vì người ta nói phương ngữ lại nói nhanh nữa. Các bạn vào trước ở quen thì nghe quen rồi. Người ta giao việc xong các bạn ấy hô はい ! rồi tản đi làm hết, còn mỗi mình em cứ đứng ngơ ra. Cảm giác không hiểu người ta nói gì, mình không làm được gì rất là khó chịu.

Vậy là em cố gắng học tiếng Nhật. Buổi tối về nhà em học 3, 4 tiếng. Mãi sau khi em ở được 9 tháng thì mới có người Việt tới.”

Cuộc sống ở Kagoshima

Thời tiết ở Kagoshima rất là nóng. Ở gần đây có núi lửa Sakurajima. Có khi núi lửa phun bụi tro, bay cả về chỗ em bám hết lên rau. Hồi đấy bọn em ở trọ là thuê lại nhà của một người dân, có vườn nhỏ đất trống nhỏ nên bọn em cũng trồng rau và hoa. Ở gần chỗ em có cửa hàng tên là Komery chuyên bán đồ phân gio, giống cây em hay đến đó mua lắm.

Buổi chiều em cũng đi chạy bộ ngoài biển nữa, đôi khi còn bắt chuyện với mấy bác gái tập thể dục vui lắm ạ.

Trong thời gian ở Kagoshima, Hoài có dịp giao lưu và giới thiệu về văn hóa Việt Nam qua một cơ duyên không ngờ tới.

“Có lần công ty em tổ chức bán rau ở lễ hội mùa thu và thực tập sinh bọn em cũng tham gia. Em có bắt chuyện với một bác người Nhật. Hóa ra bác là hiệu trưởng của một trường tiểu học. Sau đó 2 năm bác nói với giám đốc muốn mời bọn em đến chia sẻ về văn hóa Việt Nam cho học sinh nghe. Các bạn học sinh rất chăm chú nghe bọn em chia sẻ. Trước khi giao lưu, bác hiệu trưởng còn nhắc các bạn hãy nói chậm cho bọn em nghe vì bọn em là người nước ngoài không giỏi tiếng Nhật. Lúc sau có một bạn học sinh lên giao lưu, bạn ấy nói chậm đến nỗi làm em buồn cười. Sau buổi hôm ấy ra đường gặp thì các bạn vẫn nhớ và quý bọn em lắm, còn chào bọn em nữa.

Hết 3 năm em về nước, các cô giáo ở nghiệp đoàn cũng đến để tạm biệt em. Các cô nói là lúc mới đến nhìn em có vẻ bất an, dường như không tươi tắn còn hiện tại thì thần thái đã khác hẳn rồi. Bây giờ em vẫn giữ liên lạc với cô giám đốc ở nghiệp đoàn. Hồi em làm trên Hà Nội, lần nào cô sang Việt Nam cô cũng gặp em.”

Công việc hiện tại

Hiện giờ Hoài đang làm việc tại một công ty phái cử ở Nam Định. Nhân sự không đông nên cô vừa phụ trách giáo dục tiếng Nhật vừa tìm kiếm ứng viên cho các đơn đặc định ở phía Nhật.

“Bây giờ em dạy học sinh thì em vẫn dạy là các bạn thử tưởng tượng mình bị câm và điếc như thế nào thì khi sang Nhật mà không hiểu tiếng Nhật sẽ y hệt như vậy. Người ta nói mình không hiểu mà mình nói người ta cũng không hiểu được.

Lúc dạy em lên kế hoạch với giám đốc làm thế nào giúp các bạn học viên rèn luyện được cho mình những tác phong căn bản để làm việc tại xí nghiệp Nhật và làm việc với người Nhật. Ví dụ như không đi muộn, nghỉ học thì phải có lý do, đồng phục đầy đủ, không vô kỷ luật.”

Có thể bạn muốn biết

Thói quen xác nhận lại yêu cầu công việc bạn đã học được từ đâu.

Có một lần quản lý dặn em nếu mà nắng thì cứ ở đây nghỉ cỏ xong một lúc nữa mới đi cắt hành, còn mưa thì đi cắt hành luôn. Nhưng em lại hiểu nhầm là bây giờ đi cắt hành luôn. Vậy là nhóm thực tập sinh chúng em lên xe họ chở đi. Đến nửa đường, lái xe thấy em không chắc chắn nên gọi điện hỏi lại thì mới biết là không phải nên đánh xe quay về.

Nên em thấy là không hiểu thì phải nói là không hiểu và phải nhắc lại xem ý mình hiểu có đúng không. Việc phải xác nhận lại mệnh lệnh là em học được ở nghiệp đoàn. Ở đây mỗi buổi sáng các cô sẽ giao việc cho bọn em như là rửa bát, phơi chăn màn. Sau mỗi lần như thế bọn em phải nhắc lại yêu cầu của cô. Chẳng hạn cô nói “Hoai **さん、部屋を掃除してください**” thì em phải hỏi lại là “**先生、部屋を掃除しますか**” để xác nhận lại.

Đi Nhật dạy em nhiều thứ. Sau 1 năm thôi là suy nghĩ của em đã khác rồi. Em hiểu là khi mình sống tích cực vui vẻ thì mình sẽ thu hút được những điều tích cực. Mới đầu đến thì em buồn bã, ủ dột, để ý đến tâm trạng của người khác nên những điều tiêu cực cũng đến dồn dập. Khi em sống tích cực hơn thì em thấy những may mắn cứ đến với mình.

Em cũng biết thêm về cách làm việc, phương pháp học tập. Khi đặt mục tiêu, em sẽ chia nhỏ mục tiêu để thực hiện dần dần. Bây giờ em hay đặt ra thử thách cho bản thân ví dụ 21 ngày luyện nói tiếng Nhật thì ngày nào em cũng đăng video nói tiếng Nhật, đọc sách, làm bài tập dịch.

Theo bạn làm thế nào để biết đâu là một công ty phải cử tốt và uy tín?

Có nhiều yếu tố để đánh giá. Ví dụ khâu nhận đơn từ đầu Nhật. Công ty chọn những đơn lương tốt, chế độ tốt, công ty tiếp nhận tốt.

Khâu tuyển dụng: thông tin tuyển dụng rõ ràng, trung thực, mức phí hợp lý. Mức phí khi tư vấn và thực tế không phát sinh thêm. Quy trình rõ ràng (tuyển dụng, luyện phỏng vấn, đỗ phỏng vấn, hồ sơ). Quản lý đội cộng tác viên tốt, tránh trường hợp cộng tác viên tư vấn không đúng thông tin, thu nhiều phí.

Khâu đào tạo: đào tạo tốt kiến thức không chỉ về tiếng Nhật mà còn phải giáo dục định hướng những kiến thức cần thiết cho người nước ngoài khi làm việc ở Nhật, nội quy và những thói quen cần thiết khi làm việc ở xí nghiệp Nhật.

Hồ sơ trung thực tránh sai sót khi trình cục, nhanh chóng, khai đầy đủ thông tin. Nhiều công ty không khai bằng đại học nên sau này các bạn thực tập sinh không thể quay lại diện kỹ sư. Công ty phải trả lại hồ sơ gốc cho thực tập sinh trước khi xuất cảnh hoặc lưu lại sau này trả lại khi thực tập sinh cần. Hồ sơ này rất quan trọng vì nếu sau này thực tập sinh muốn quay lại Nhật theo diện du học hoặc đặc định thì phải khớp thông tin. Nhiều công ty không trả lại nên thực tập sinh phải bỏ tiền thuê luật sư lấy lại ở cục bên Nhật hoặc không thể quay lại Nhật.

Sau khi xuất cảnh: quan tâm động viên, kịp thời hỗ trợ giải quyết những vấn đề của thực tập sinh trong suốt thời gian thực tập ở Nhật.

Định hướng: định hướng cho thực tập sinh những hướng đi để phát triển sau này học tiếng Nhật tốt những tiêu chí để ở lại Nhật lâu dài, hỗ trợ chuyển việc, lên đặc định cho thực tập sinh nếu có nhu cầu.

Bạn kể rằng mình từng bị công ty tiếp nhận dùng hợp đồng và cũng không được nghiệp đoàn hỗ trợ tìm việc mới. Nếu gặp phải hoàn cảnh tương tự thì theo bạn nên xử trí thế nào.

Em thấy có nhiều công ty tiếp nhận không tốt là họ chèn ép. Những lúc đấy mình phải kiềm chế để không gây ra những hành động như phản kháng lại hoặc bỏ trốn vì lúc đó họ đang sai hoàn toàn mà mình làm vậy lại thành mình sai.

Đầu tiên phải liên hệ công ty phái cử nhờ họ giúp đỡ. Như trường hợp của em là may mắn gặp được anh nhân viên thường trú tốt bụng nên anh ấy đã tìm nghiệp đoàn mới và công việc mới cho em. Em thấy nên có một cơ chế nào đó để bảo vệ tốt hơn quyền lợi cho thực tập sinh. Chứ hiện tại vẫn còn một số công ty hủy hợp đồng giữa chừng với thực tập sinh khi họ không vừa ý. Trong khi ở phía thực tập sinh nếu tự ý hủy sẽ mất rất nhiều tiền.

